

ISBN 978-83-60024-20-1

INSTYTUT GEODEZJI I KARTOGRAFII

SERIA MONOGRAFICZNA NR 19

JANUSZ GOŁASKI
KRYSTYNA GÓRSKA-GOŁASKA
MAŁGORZATA RUTKIEWICZ-HANCZEWSKA
MAŁGORZATA BRZEZIŃSKA-KLUSEK
ANNA MIROŃCZUK
JACEK DRACHAL

ZABYTKOWE NAZEWNICTWO POLSKIE NA POJEZIERZU WAŁECKIM

Badania sfinansowane przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
w ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki – Moduł 1.2.
Projekt badawczy *Przywracanie zabytkowych polskich nazw za pomocą map*
(na przykładzie Pojezierza Wałęckiego) nr 12H 12 0185 81

Warszawa 2015

**Rada Wydawnicza
przy Instytucie Geodezji i Kartografii**

Editorial Council
at the Institute of Geodesy and Cartography

Beata Konopska (przewodniczący, chairman),
Jan Kryński (zastępca przewodniczącego, deputy chairman),
Marek Baranowski, Aleksander Brzeziński, Katarzyna Dąbrowska-Zielińska,
Dariusz Gotlib, Adam B. Łyszkowicz, Jan R. Olędzki, Krystian Pyka,
Jerzy B. Rogowski, Teresa Konarska (sekretarz, secretary)

Redaktor naukowy

Scientific Editor

Beata Konopska

Redaktor techniczny

Technical Editor

Cezary Mazur – Signum CM

Adres Redakcji

Instytut Geodezji i Kartografii
02-679 Warszawa, ul. Modzelewskiego 27

Address of the Editorial Board:
Institute of Geodesy and Cartography
02-679 Warsaw, 27 Modzelewskiego St.
Poland
e-mail: boi@igik.edu.pl

© Copyright by Instytut Geodezji i Kartografii

ISBN 978-83-60024-20-1

IGiK, Warszawa 2015 r.

SPIS TREŚCI

JANUSZ GOŁASKI

1. Wprowadzenie	11
1.1. Okoliczności podjęcia badań	11
1.2. Położenie i granice obszaru badań.....	13
2. Organizacja i przebieg badań.....	17
3. Ustalenie obiektów zabytkowych nazw.....	23

KRYSTYNA GÓRSKA-GOŁASKA

4. Nazwy miejscowe na ziemi wałeckiej w źródłach pisanych do końca XVIII wieku	29
---	----

MAŁGORZATA RUTKIEWICZ-HANCZEWSKA

5. Nazewnictwo historyczne Pojezierza Wałeckiego.....	37
5.1. Przywrócenie ciągłości nazewnictwa po II wojnie światowej. Specyfika współczesnego nazewnictwa Pojezierza Wałeckiego	38
5.2. Pojezierze Wałeckie w świetle badań onomastycznych	44
5.3. Problemy metodologiczne podczas rekonstruowania nazw historycznych Pojezierza Wałeckiego	45
5.4. Charakter historycznych nazw Pojezierza Wałeckiego	61
5.4.1. Wariantywność nazewnictwa.....	61
5.4.2. Cechy gwarowe	63
5.4.3. Produktywność morfemowa	65
5.4.4. Co mówią nazwy Pojezierza Wałeckiego?	75

*MAŁGORZATA BRZEZIŃSKA-KLUSEK,
ANNA MIROŃCZUK, JACEK DRACHAL*

6. Kartograficzna prezentacja zabytkowych nazw Pojezierza Wałeckiego	79
6.1. Wstęp	79
6.2. Skala i zakres treści mapy.....	80
6.3. Dobór treści podkładowej.....	81

6.4. Symbolizacja obiektów z zabytkowym nazewnictwem	83
6.5. Napisy	87
6.5.1. Prezentacja nazewnictwa	88
Materiały źródłowe, literatura	121
Wykaz rękopiśmiennych źródeł archiwalnych wraz ze skrótami	121
Wykaz wydanych źródeł tekstowych wraz ze skrótami	121
Wykaz map wraz ze skrótami	122
Wykaz opracowań wraz ze skrótami	123
Objaśnienia innych skrótów.....	124
Literatura.....	125
Wykaz tabel.....	128
Wykaz rycin	129
Summary (streszczenie w języku angielskim).....	131

CONTENTS

JANUSZ GOŁASKI

1. Preface.....	11
1.1. Circumstances of undertaking the research	11
1.2. The location and boundaries of the study area	13
2. Organization and progress of the study	17
3. Determination of the objects of historical names	23

KRYSTYNA GÓRSKA-GOŁASKA

4. Local names in the Wałcz area in written sources by the end of the eighteenth century	29
---	----

MAŁGORZATA RUTKIEWICZ-HANCZEWSKA

5. Historical naming in the Wałęckie Lakeland	37
5.1. Restoration of the naming continuity after World War II. The specificity of the modern naming in the Wałęckie Lakeland	38
5.2. Wałęckie Lakeland in the light of the onomastics research	44
5.3. Methodological problems during reconstruction of historical names in the Wałęckie Lakeland	45
5.4. Historical character of names in the Wałęckie Lakeland	61
5.4.1. Variations in naming	61
5.4.2. Dialect features	63
5.4.3. Morpheme productivity	65
5.4.4. What do the names in the Wałęckie Lakeland tell?	75

*MAŁGORZATA BRZEZIŃSKA-KLUSEK,
ANNA MIROŃCZUK, JACEK DRACHAL*

6. Cartographic presentation of the historical names in the Wałęckie Lakeland	79
6.1. Introduction	79
6.2. The scale and scope of the content of the map	80
6.3. Selection of data for the base map	81

6.4. Symbolization of objects having historical names	83
6.5. Letterings	87
6.5.1. Presentation of naming	88
References	121
List of handwritten archival sources and abbreviations.....	121
List of released source texts and abbreviations	121
List of maps and abbreviations	122
List of papers and abbreviations	123
Explanation of other abbreviations	124
Bibliography	125
List of Tables.....	128
List of Figures	129
Summary	131

Recenzent:

mgr Jerzy Ostrowski

Słowa kluczowe: zabytkowe nazwy geograficzne, Pojezierze Wałęckie, GIS, dziedzictwo kulturowe, przywracanie nazw, mapa

Keywords: historic place names, Wałęckie Lakeland, GIS, cultural heritage, restoration of place names, map

